

Mi történt a "vak világban"?

Mesterszavak

"Egy vérből valók vagyunk!" Ezek a mesterszavak, amiket ha kimond valaki, segítséget kap a többiektől Rudyard Kipling, A dzsungel könyve című művében.

Talán ez a gondolat vezérelte a 90 DECIBEL PROJEKT ügyvezetőjét, Bonecz Ervint, mikor elhatározta, hogy a megegyező című népszerű magyar musical, a Pécsi Nemzeti Színházban előadásra tűzött színpadi változatát a vakok és gyengénlátók számára is láthatóvá teszi.

"A látássérültek számára narrációval akadálymentesített előadás célja, hogy az érintettek számára szavakkal kifejezzük és leírjuk a láthatatlant. Ennek köszönhetően sokkal teljesebb

színházi élménnyel tudnak gazdagodni" - mondta.

Ám a színházi előadás akadálymentesítése nem merült ki csupán egy, a hajdani rádiószínház közvetítéseinél megismert és megszokott, vezeték nélküli fejhallgatón át közvetített szöveges helyzetkép ábrázolásban.

Az előadás kezdete előtt a Baranya Megyei Látássérültek Egyesülete által szervezett csoportban érkező sorstársak és kísérőik egy empátikus vezető közreműködésével bejárhatták a színpadot, megismerve annak méreteit. A díszlet elemeit, a jelmezeket és kellékeket egész közlelről megnézhatték és megtapinthaták, kérdéseket tehetek fel, melyekre kimerítő válaszokat kaptak.

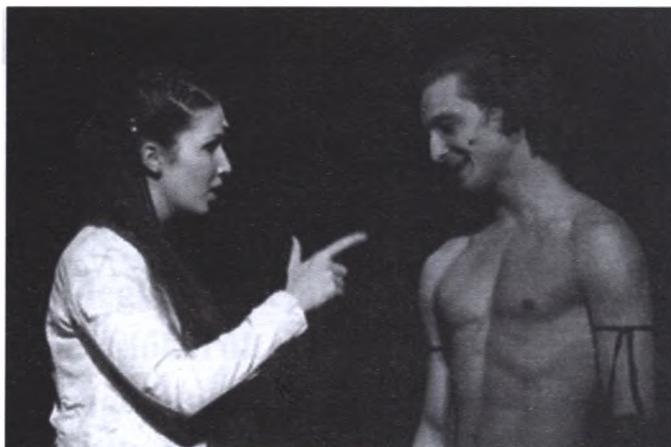
Majd a 80 fős csoport elfoglalta helyét az első, második és harmadik szezorsorban. Mielőtt széthúzták volna a függönyt, a darabról egy előzetes narrációt hallhatott a közönség a színpadi hangszórókból, amelyből meg lehetett ismerni például a farkasok jellegzetes mozgásformáit, a szereplők jelmezeit, a

vetített hátterek tartalmát és még sok, a látó nézők számára nyilvánvaló, a vakok számára azonban rejtett, apró információt.

Lévén, egy a látássérültek egyenlőségiű hozzáférését elősegítő, országosan egyedülálló projekt első előadása következett, nem maradhatott el dr. Páva Zsolt, Pécs polgármestere, Rázga Miklós színházigazgató és Bonecz Ervin megnyitó beszéde sem, mely kapcsán dr. Tóka Lászlót az MGVYOSZ alelnökét is szeretettel üdvözölték a nézők között.

Aztán elkezdődött a fergeteges zenés játék. Az illatos füst és a lézer strobozkópok éles, színes fényei a közönséget váratlanul érték. Ki-ki saját vérmérséklete szerint nyilvánított tetszést. A pécsi társulat zeneileg és dramaturgiailag egyaránt kiemelkedő minőségű előadással örvendeztette meg a közönséget. A harmadik zeneszám, a "Pofonofon", az előadás során elsőként aratott nyíltszíni tapsot. A főbb szerepeket - a teljesség igénye nélkül - Nagy Dániel Viktor (felnőtt Maugli), Győrffi Anna (Túna), Ottlik Árpád (Akela), Füsti Molnár Éva (Bagira), Stenczer Béla (Balu) és Götz Attila (Sír Kán) játszották.

A második felvonásban Maugli és Túna dalát a színészek jelnyelven is el-

mutogatták, miközben énekeltek. Hamar eltelt a két és fél óra. Az előadás végén a közönség visszatapsolta a művészeket, akik egy kis ráadást is adtak. Újra előadták az "Egy majomban örülünk" (nem elírás, szójáték, a majmok daláról van szó!) című betétdalt.

Sokféle értelmezését olvashatjuk az alaplűnek és a Békés Pál, Dés László, valamint Geszti Péter által írt musical változatnak is.

Én egy új értelmet véltem felfedezni a darabban. Azzal az érzéssel ballagtam hazafelé az előadás után, hogy végre, mi alig és egyáltalán nem látók is ugyanúgy érthettük és élvezhettük a színházat, mint a jól látók, hiszen "egy vérből valók vagyunk"

A színházjegyeket az Első Pécsi Lionsclub vásárolta az egyesületi tagok számára, ezúton is köszönet érte!

Angyal Gábor

Hermina Kulturális Napok

November 16. és 19. között immár negyedik alkalommal rendezte meg a VGYHE a Hermina Kulturális Napok rendezvénysorozatot.

Hermina Kupa

Az első állomásnak az MGVYOSZ székháza adott otthont. A VGYHE csoportjainak és klubjainak játékos kedvű képviselői a kisteremben gyülekeztek azért, hogy megküzdjenek a Hermina Kupáért. A Nosztalgia klub, a Horizont Kultúrcsoport, a Turista Szakosztály, a Lendület Ifjúsági klub, és a Telefonosok Baráti Köre mérték össze tudásukat. A lebonyolításhoz tudni kell azt is, hogy a piciny közösségek már hetekkel előbb készültek a jeles eseményre. Cselebbebbnél cselebbebb, nehezebbnél nehezebb és mókásabbnál mókásabb feladatokat kellett kiagyalni a vetélytársaknak. A 4-4 fős csapatoknak ügyességi játékokban, valamint irodalmi, zenei, földrajzi, stb. kérdésekben kellett jeleskedniük. A serleget első alkalommal a Telefonosok Baráti köre vitte el.

A versenyt még kétszer kell megnyerniük ahhoz, hogy a kupa végleg a Telefonosok Baráti Körének birtokába kerüljön.

Arany balladák, vak költők versei

"Nem volt könnyű dolgok, mert megtanulni egy Arany balladát, embert próbáló mindenkinek." Értékelte a szavalóverseny végén Császár Angéla színművésznő.

Ennek ellenére 10 bátor jelentkező november 17-én a zsűri elé állt, hogy megmutassák tudásukat a szavalóversenyen. Ez alkalommal Arany balladát és egy vak költő versét kellett megtanulnia a versek szerelmeseinek. Császár Angéla színművésznő, Tóth Barnabás színész, Kovács Edit a Babits Gimnázium nyugalmazott magyar tanára, és Erdős Márta az MGVYOSZ könyvtárosa értékelte a produkciókat. A közönség és a versenyzők egyaránt megismerhették Arany János balladáinak színe-javát. Louis Braille halálának 160. évfordulója tiszteletére pedig vak költők műveiből válogattak a jelentkezők. Elhangzott többek között Krüzsei Erzsébet, Rácz Klára, Vargha Katalin és Nagy Ilona egy-egy alkotása, a teljesség igénye nélkül sorolva. Terhes Gábor saját versével, a Szűkebb hazámhoz (Kölcsey tiszteletére) című írásával nyűgözte le a zsűrit, és a közönséget. Első helyen Nagy Krisztina

végzett, második Nagy Ilona, a harmadik pedig Tóth Péter Pál lett. A különdíjat Obenaus Tamás érdemelte ki, a közönség díjat pedig az aranyérmes versenyző kapta meg.

A zsűri mindenkinek tiszta szívből gratulált, hiszen Császár Angéla véleménye az, hogy a ballada mondása már színészi teljesítmény, mert meg kell személyesíteni a szereplőket, és képviselni kell a főhősök lelkivilágát törekedve, a szemléletes előadásmódra.

A nevetés délutánja, Márton napi vigasságok

Rendhagyó módon két néptánc csoport tette hangulatossá és feledhetlenné a harmadik programot az MVGYOSZ székházának kiselőadói termében. A pestszenterzsébeti Gyöngyvirág Hagymányórzó Néptánc Együttes a műsor elején, a Törekvés Tánc Csoport pedig a nap zárásaként mutatta be produkcióját.

"A zene mindenkié"

"A zene feltölt, felmelegít, a hangok a mennyekbe röpítenek bennünket, és ünneplőbe öltöztetik a lelkünket." - kezdődött el a kórusok találkozójának programja Bereczkné Bihari Erzsébet köszöntő szavaival. A Nádor teremben hat kórus: a Miskolci Látássérültek

Kórusa, a Fejér megyei Igari kórus, a Csepeli Hagymányórzó Kórus, a KÖFÉM Férfi kar, a Dunavarsányi Kórus és a Dunavecseji Népdal kör mutatták be produkciójukat. Az együttesek mindegyike népdalokat szólaltatott meg. Előkerült a citera, a tekerő és a köcsögduda. A délelőttön szájról szájra szálltak a népdalok, felelevenítve ezzel a magyar népzene kincseit. A kórustalálkozó zárásaként a közönség és az énekkarak együtt a Csitári hegyek alatt című népdallal búcsúztak, és tették fel a koronát a rendezvényre.

Délután az irodalomért

A vak írók és költők műveit hétfőn hallgathatták meg az érdeklődők az MVGYOSZ kiselőadói termében. Sajnos igen kevesen jöttek el a rendezvényre, a Hermina napok utolsó programjára.

Ettől függetlenül elmondható, hogy a Hermina Kulturális Napok negyedik alkalommal is nagy sikerrel zárult, és úgy gondolom, hogy mindenki megtalálhatta a programelemek közül azt, ami őt érdekelte.

Köszönet a szervezőknek és a lebonyolítóknak.

"Versvarázs"

Versmondó Találkozó Hajdúnánáson

A Fehér Bot Alapítvány és a Gábor József Kulturális Alapítvány 2012. november 09-én 14 órakor versmondó találkozót rendezett "Versvarázs" címmel Hajdúnánáson, a Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium és Szakközépiskola dísztermében, középiskolák és általános iskolák hetedik, nyolcadik osztályos diákjai részére.

A rendezvényen - Hajdúnánás, - Hajdúdorog, - Hajdúböszörmény diákjai képviseltették magukat.

A hajdúböszörményi Bethlen Gábor Általános Iskolát - Szűcs Krisztina, a hajdúböszörményi Bocskai István Általános Iskolát - Balogh Vivien, Hajdúdorogot a Szent Bazil Oktatási Központ Általános Iskolai Tagintézményéből Horváth Alexandra, a hajdúnánási Bocskai István Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézményt - Jantek Viktória, a hajdúnánási Református Általános Iskolát

Dihen Ildikó, a Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szak-közép-, Szak-képző Iskolát és Kollégiumot - Dulavics Diána, tanulók képviselték.

Szabadon választhattak a látásról, a látásvesztésről, -és egy kötelező verset vak költők "Óda a fényhez" című antológiájából. Ajánlott irodalomként bármely költő, író verses

kötetét, gyűjteményét kezükbe vehették a fiatalok.

A Fehér Bot Alapítvány életében ez már a hatodik alkalom, hogy diákoknak rendeztünk versmondó találkozót, mert szeretnénk az érdeklődésüket felkelteni, vak és látássérült írók és költők műveire. Nagy izgalommal, de annál több lelkesedéssel mutatták be választott verseiket.

A tisztelt zsűri tagjai között foglal-

tak helyet - *Dr. Makai Erzsébet* Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Kulturális Osztályának nyugalmazott Főtanácsosa, a zsűri elnöke, - *Rigó Tamásné* a hajdúnánási Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti

Gyűjtemény nyugalmazott vezetője a Hajdúnánási Újság főszerkesztője, és - *Marth P. Ildikó* a hajdúnánási Kéky Lajos Városi Művelődési Központ munkatársa, a "NANÁ" Színház rendezője.

A jeles eseményt *Marth P. Ildikó* egy *Rózsa Dezső* által írt őszi ihletettséggű verssel indította, "Őszi szépség" címmel, majd zongorajátékával, több alkalommal színesítette a rendezvényt *Gábor Zoltán* úr, idősebb *Gábor József* unokaöccse.

A találkozó lebonyolítója *Rózsa Dezső* volt, aki részt vett az *ANTOLÓGIA* szerkesztésében, s említést tett arról is, hogy épp ebben az évben 20 éves az "Óda a fényhez" című antológia. Sok-sok emléket idézett föl a versmondások között az antológia bemutatói kapcsán, amiből kitűnt a szerzők és az általuk alkotott irodalmi művek iránti tisztelete és szeretete.

A szavalókat a zsűri az irodalmi művek bemutatása után értékelte, véleményezte. Az értékeléskor nagyon megdicsérte a diákok pontos és szép kiejtését, a szerzők gondolataival való azonosulást, az irodalmi művek értő tolmácsolását a közönség felé, a helyes szövegértést és értelmezést és a jó versválasztást mind a diákok és tanáraik részéről.

Nagyon felkészült, lelkes fiatalokat láthatott és hallhatott a közönség. Élmé-

nyekkel teli, jó hangulatú rendezvényben volt részük, aminek hangot is adtak a rendezvény szünetében történő beszélgetések során. Elmondható, hogy ez a délután nem a helyezésekről, hanem igazi irodalomkedvelők találkozójáról szólt. Az édeség mellé jutalomkönyveket és emléklapot kaptak a diákok, így Barna Júlia és Rózsa Dezső egy-egy verseskötetét vehették át.

A találkozón *Dr. Szabó Miklós a Fehér Bot Alapítvány elnöke* is szólt a fiatalokhoz. Megdicsérte a diákokat, hogy tizenéves létükre, milyen mély átéléssel mondták el a választott műveket. Örömét fejezte ki abból kifolyólag is, hogy immár hagyományt teremtett a Gábor József Kulturális Alapítvány a "Versvarázs" versmondó találkozóval, hogy minél szélesebb körben megismertesse a mai fiatalokat a látássérült emberek alkotásaival. Említést tett arról, hogy - "70 éve érettségizett e falak között Gábor József, s így vakon is neve volt, maradt és a jövőben neve ismert marad munkásságával. Kell, hogy az ilyen nagy múltú

emberekre emlékezünk, hisz ők viszik tovább a stafétát" ... - Ő volt az első vak gyógypedagógus hazánkban. - "Sokan a sorstársak között szégyenlik a vakságot, pedig így is lehet teljes életet élni." Erre példa a saját élettörténete, hisz *Dr. Szabó Miklós* memoárjaiból megszületett első önéletrajzi kötete "Életem" címmel, mellyel megajándékozta a zsűri tagjait és a felkészítő tanárokat. Bátorította a diákságot további versolvasásokra, szaválásokra. Megköszönte a felkészülést a diákoknak és a felkészítést az iskolák pedagógusainak, hiszen ezzel a rendezvényvel is, mint sok egyéb rendezvényünkkel szeretnénk megismertetni a

fogyatékkal élők, -jelesül a látássérültek kultúráját, azok kimagasló teljesítményeit, alkotásaikat.

*Karcagi Márta /művelődésszervező
a Gábor József Kulturális Alapítvány
kuratóriumának tagja*

Első lett a Lapról hangra az Informatika a Társadalomért Egyesület (Infotér) pályázatán

Örömmel értesítjük a Lapról hangra minden olvasóját, felolvasóját és az érdeklődőket, hogy Lapról hangra portálunk (www.laprolhangra.hu) első lett az Informatika a Társadalomért Egyesület eFestival versenyének Társadalmi befogadás alkategóriájában. A versenyt idén már a 12. alkalommal rendezték meg azzal a céllal, hogy színvonalas magyar tartalom létrehozására ösztönözze az online gazdaság és társadalom szereplőit.

11 kategóriában összesen 33 díjat, 4 különdíjat és 1 életműdíjat osztottak ki a szakmai zsűri döntése alapján. A nyertesek 2 éven keresztül viselhetik a felhasználóbarát honlap címet, és ezt feltűnethetik online és offline kiadványaikban is.

A Díjkiosztón Soltész Attila, az Infotér elnöke kifejtette: az Infotér az eFesztivál átvételével és folytatásával támogatja a fesztiválon szereplő hazai honlap és mobil tartalomfejlesztők kiváló alkotásainak hazai és külföldi népszerűsítését, a kiváló tartalom-előállítói gyakorlat terjesztését.

Büszkék vagyunk arra, hogy első helyezettek lettünk ezen a rangos szakmai megmérettetésen. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Webconsult.hu Kft.-nek, az oldal üzemeltetőjének, továbbá mindenkinek, aki felolvasóként, olvasóként vagy más módon részt vett és a Lapról hangra honlap létrehozásában és működtetésében.

"Informatika a látássérültekért" Alapítvány

NVDA testközelből, azaz Szoftverbemutató a LÉARE-ban

Október 25-én a LÉARE Rákóczi úti irodájában bemutatásra került az NVDA program, amely napjaink egyik legismertebb, ingyen használható képernyőolvasója. A szoftvert a Net-Média Alapítvány vezetője, Pál Zsolt tárta a nyilvánosság elé.

A rendezvény résztvevői a saját fülkével tapasztalhatták meg az NVDA előnyeit, hátrányait, hiszen Pál Zsolt Pille a program portable verziója segítségével "házhoz" hozta az élményt.

Szép számú látogató jelent meg az előadáson, amelyre a legjobb jelző az interaktivitás volt. Amellett, hogy megismerhették az alkalmazás múltját és jelenét, megtapasztalhatták pontosan miként is működik ez a fajta rendszer, hogyan beszél, mennyire élvezhető s vajon mennyire szokható. A szoftver menüjébe is betekintést nyerhettek az érdeklődők, ezáltal is közelebb kerülve az alkalmazáshoz. A rendezvény végén a jelenlévők meghallgathatták az új Eszter hangot (nuance vocalizer), amely sokkal barátságosabbá teszi az amúgy sokszor épp a beszédmotora miatt mellőzött programot.

Az NVDA honosítása 4-5 évvel ezelőtt kezdődött meg és leginkább Ócsvári Áron nevéhez köthető. A Net-Média Alapítvány igyekszik szervezetileg támogatni a Magyarországon egyedülálló projektet. Az olvasó szabad forráskódú, ami azt jelenti, hogy aki ért a

programozáshoz kötetlenül belenyúlhat. Az alkalmazás sokak által ismert és ingyen használható beszédmotora az eSpeak, amely sok esetben még mindig riasztó lehet a Jawshoz szokott füleknek. Karinthy Frigyes, Tanár úr kérem örökbecsű művének eSpeakkal felolvasott verziója egészen biztos, hogy mindenki számára örök élmény marad, ahogy az a kontraszt is, ami "hallható" volt, miután az Eszter hang is idézett a könyvből. A jó hangulatot nem csak Karinthy művének felolvastatása adta, hanem a beszédmotorok hangszínei is, amelyek olykor hol oroszos beütést nyertek, hol magasabb frekvenciába kerültek.

Sokak számára automatikusan felmerült az a kérdés, hogy miért nem hozzák össze a profivoxot, amelyet szinte minden vak ember ismer és a maga módján szeret - a valóban sok extra funkcióval rendelkező NVDA-val?

Pál Zsolt elmondta, a tárgyalások folynak, de maga az ügy nem egyszerű. Jelenleg talán az Eszter hangban látják a jövőt, de e kapcsán is sok probléma felmerült pl. a kivétel szótár, mely a felhasználó számára idegesítő, zavaró lehet. A gyártó céget nem tudják utolérni, ez is nehezíti a munkájukat, de igyekeznek ezen változtatni.

A Jaws for Windowst ismerő és kezelő felhasználóknak nem okozhat gon-

dot az átállítás, mert a billentyűkombinációk nagy része megegyezik - tudtuk meg - emellett plusz funkciókat is kaphatunk, ha az NVDA mellett döntünk pl. a program felolvassa az egér aktuális státuszát úgy, hogy közben nem rángatja a képernyőt (ezzel is könnyítve a látó és vak közötti munkát). Emellett óriási előnye, hogy létezik belőle portable, azaz hordozható verzió, melyhez nem kell más, csak egy pendrive. Így bárhol, bármilyen gépen tudunk dolgozni, akár ismerősöknél vagy egy netkávézóban.

A bemutató végén az előadáshoz

méltóan interaktív kérdés-felelet vette kezdetét, mely érintette a problémásabb területeket is pl. kivétel szótár, de újabb információk is napvilágra kerültek pl. az érdeklődők hallhatták a sokak számára a múlt hangját jelentő Braillelap PC-t NVDA támogatással megszólalni.

A rendezvény záró momentumaként az alapítvány minden megjelent számára egy DVD-t ajándékozott, melyen még több információ, hanganyag érhető el az innovatív képernyőolvasóról.

Horváth Nikoletta

Sport és szabadidő

Veszélyben a csörgőlabda, nincs elegendő játékos

A goalball (csörgőlabda) világszerte a látássérült emberek legnépszerűbb csapatjátéka. A férfiak és a nők körében egyaránt hódít a labdajáték, és ha valaki elkezdi űzni, a hazánkban jelenleg amatőr sportként létező tevékenységet, akkor az kíméletlenül beteggé teszi, hosszabb-rövidebb időre megfertőzi. Nem kell hozzá más, mint: egy lelkes, áldozatkész csapat, elszántság, kitartás, az eredményekhez pedig sok-sok edzés, no meg a remek hangulat. A recept egyszerű, viszont a megvalósítás annál nehezebb.

Jelenleg Magyarországon Egerben, Nyíregyházán, Tatabányán, valamint

Budapesten vannak csapatok. A játékos állomány sajnos sehol sem elegendő, a nőknél pedig egyáltalán nem megoldott a merítési lehetőség. Már három éve csak öten próbálunk tenni azért, hogy a sportot az országban valóban elfogadják, hogy az eredményeinket, törekvéseinket elismerjék, hogy a csörgőlabda ismét régi fényében tündököljön.

Ha kedvet érzel ahhoz, hogy te is kipróbáld magad egy csapatban, jelentkez Páni Róbertnél a panirobi67@gmail.com e-mail címen.

A női csapat